

ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ "СТРЕЖЕВО" БИТОЛА			
Позивок: 13.06.2019			
ВР. СЛ.	Бр.	Членок	И. РЕВИЗОР
05	258	Б	/

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ СТРЕЖЕВО
БИТОЛА
Ул. Булевар 1ви Мај 77**

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ
РЕВИЗОР И ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
ЗА 2018 ГОДИНА**

Скопје, мај 2019

СОДРЖИНА

	Страна број
ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР	1 - 2
ГОДИШНА СМЕТКА	
БИЛАНС НА СОСТОЈБА.....	3-4
БИЛАНС НА УСПЕХ.....	5
ИЗВЕШТАЈ ЗА ОСТАНАТАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	6
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА	7
ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК.....	8
БЕЛЕШКИ КОН ГОДИШНАТА СМЕТКА ЗА 2018 година	9- 49
ПРИЛОГ: Биланс на состојба 31.12.2018 Биланс на успех 31.12.2018 ТЕКОВНА СОСТОЈБА ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО ЗА 2018 година.	

ДРУШТВО ЗА РЕВИЗИЈА И УСЛУГИ РУЛЕ ДООЕЛ СКОПЈЕ

Бул. Крсте Мисирков 7 спрат 3 локал 11 1000 Скопје,
Сметка: 210072097380194 НЛБ БАНКА АД Скопје
Даночен број : 4032017534827 Тел: 075 45 16 20
e-mail: ruleskia@yahoo.com ; www.acorule@yahoo.com

Извештај на независниот ревизор

ДО УПРАВНИОТ ОДБОР
НА ЈП СТРЕЖЕВО БИТОЛА
Ул. Булевар 1ви Мај 77

Извештај за финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените финансиски извештаи на **Јавното претпријатие СТРЕЖЕВО БИТОЛА Ул. Булевар 1ви Мај 77**, коишто го вклучуваат билансот на состојба заклучно со 31 декември 2018 година и билансот на успех, извештајот за промени во главнината и извештајот за парични текови за годината, којашто завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за финансиските извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на овие финансиски извештаи во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, и интерната контрола којашто е релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиски извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија (Службен весник на РМ бр.79/2010). Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата за да добиеме разумно уверување за тоа дали финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на финансиските извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на финансиските извештаи на ентитетот за да обликува ревизорски постапки коишто се соодветни во околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази кои што ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мислење.

ДО УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЈАВНОТО ПРЕТПРИЈАТИЕ СТРЕЖЕВО БИТОЛА

Мислење

Според наше мислење, финансиските извештаи ја претставуваат објективно, во сите материјални аспекти финансиската состојба на Јавното претпријатие СТРЕЖЕВО Битола на 31 декември 2018 година, како и резултатите од работењето и неговите парични текови за годината која што завршува тогаш во согласност со Сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија.

Нагласување на прашања

Без да го модифицираме нашето ревизорско мислење, обрнуваме внимание на:

1. Претходниот ревизор за финансиските извештаи за 2017 година, има издадено мислење со резерва од причина што претпријатието е тужено за износ од 61.379 илјади денари и согласно МСС 37 – резервирање, неизвесни обврски и неизвесни средства, нема извршено резервација. Од страна Управниот одбор на ЈП Стрежево донесена е одлука бр.02-139/10 од 26.02.2019 година, со која има извршено резервација за неизвесни обврски по однос на спорот – тужба поднесена од ЗК Пелагонија – Битола, во износ од 6.000.000,00 денари.(Бел.13).
2. Во Белешка 14 – Основната главнина, приложена кон финансиските извештаи во износ од 2.281.361 илјади денари, во која се укажува на неусогласеноста на основната главнина прикажана во тековната состојба издадена од ЦРМ во износ од 8.688.409.153,00 денари прикажана во сметководствената евиденција на Претпријатието на 31.12.2018 година.
3. Во Белешка 22 – Материјални средства, приложена кон финансиските извештаи во која се прикажува дека во вкупната вредност на материјалните средства 1.960.658 илјади денари се вклучени и средства кои не се во функција (зимско рекреативниот центар на Нижо Поле) во вкупна вредност од 61.811 илјади денари.

Извештај за други правни и регулативни барања

Менаџментот на Друштвото е, исто така, одговорен за подготвување на годишниот извештај за работата во согласност со член 240 од Законот за трговските друштва („Службен весник на Република Македонија“ бр. 28/2004, ..., 64/2018..120/2018). Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија („Службен весник на Република Македонија“ бр.158/2010 и 83/2018) е да известиме дали годишниот извештај за работа е конзистентен со годишната сметка и финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2018 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работата е извршена во согласност со МСР 720 и во согласност со член 34 ст.1 точка д) од Законот за ревизија („Службен весник на Република Македонија“ бр.158/2010 и 83/2018) е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работата се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи.

Годишниот извештај за работа е конзистентен од сите материјални аспекти со годишната сметка и како и со поединечните ревидирани финансиски извештаи на Јавното претпријатие СТРЕЖЕВО Битола на 31 декември 2018 година, за годината која завршува на 31 декември 2018 година.

Скопје, 13.06.2019 година
Овластен ревизор
Александар Рупески

Друштвото за ревизија и услуги РУЛЕ ДООЕЛ

Управител
Александар Рупески

БИЛАНС НА СОСТОЈБА (ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА)

НА ДЕН 31.12.2018 ГОДИНА

(Износите се во денари)

АОР	ОПИС	Белешка	2018 година	2017 година	Разлика	Индекс
1	НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА		1.960.658.261	2.226.880.347	-266.222.086	0,000
	Нематеријални средства		0	0	0	0,000
9	Материјални средства	7	1.953.807.380	2.219.637.039	-265.829.659	0,880
10	Недвижности		1.923.963.924	2.183.501.321	-259.537.397	0,881
11	Земјиште		0	0	0	0,000
12	Градежни објекти		1.923.963.924	2.183.501.321	-259.537.397	0,881
13	Постројки и опрема		3.031.971	2.866.080	165.891	1,058
14	Транспортни средства		5.329.281	8.920.117	-3.590.836	0,597
15	Алат, погонски канц.инт. и мебел		10.402.014	13.287.509	-2.885.495	0,783
18	Материјални сред во подготовка		11.062.012	11.062.012	0	0,000
17	Останати материјални средства		18.178	18.178	-11.043.834	0,002
20	III Вложувања во недвижности		6.841.881	7.216.130	-374.249	0,948
21	IV Долгорочни фин-ки средства	8	9.000	9.000	0	1,000
26	Вложувања во долгорочни ХВ	8	9.000	9.000	0	
28	Вложувања во ХВ распоза прод.	8	9.000	9.000	0	
36	ТЕКОВНИ СРЕДСТВА		185.683.760	157.859.378	27.824.382	1,176
37	Залихи	9	41.992.967	39.422.449	2.570.518	1,065
38	Суровини и други материјали		5.906.935	4.063.864	1.843.071	1,454
39	Залихи на рез. дел. Ситен инв.ам.автогуми		30.045.175	30.054.625	-9.450	1,000
40	Залихи на недоврш.произ.и полуп		5.826.184	5.097.591	728.593	1,143
41	Залихи на готови производи		0	0	0	0,000
42	Залихи на трговски стоки		214.673	206.369	8.304	1,040
45	КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА	10	67.948.027	112.235.322	-44.287.295	0,605
47	Побарувања од поврзани друш		0	0	0	0,000
48	Побарувања од купувачи		67.734.293	112.185.095	-44.450.802	0,604
49	Побарод држа, даноци, прид.цар.		6.334	8.898	-2.564	1
50	Побарувања од вработените		35.552	41.329	-5.777	1
51	Останати краткорочни побар	11	171.848	0	171.848	0
59	Парични средства и парични еквив.		75.742.766	6.201.607	69.541.159	12,213
60	Парични средства	12	55.519.198	6.201.607	49.317.591	8,952
61	Парични еквиваленти	13	20.223.568	0	20.223.568	0,000
62	Платени трошоци за идни периоди (АВР)	14	2.807.816	2.812.817	-5.001	0,998
63	ВКУПНА АКТИВА:СРЕДСТВА		2.149.149.837	2.387.552.542	-238.402.705	0,900

ЈП СТРЕЖЕВО БИТОЛА

ПОЕДИНЕЧНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2018 ГОДИНА

65	ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ	12	2.045.690.937	2.281.360.829	-235.679.892	0,000
66	Основна главнина (Залишан капитал)		2.281.360.829	2.740.218.184	-458.857.355	1
76	Пренесена загуба		0	228.966.663	-228.966.663	0
78	Загуба за деловната година		235.679.892	229.890.692	5.789.200	1
81	ОБВРСКИ		20.811.979	19.688.132	1.123.847	1,067
82	ГДПП "ОРОЧНИ РЕЗЕРВИРАНА ЗА РИЗ.И ТР.	13	6.000.000	0	6.000.000	0,000
94	Одложени даночни обврски	14	3.080.994	3.820.446	-739.452	0,000
	Обврски по заеми и кредиту		0	0	0	0,000
95	КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ	15	14.811.979	19.688.132	-4.876.153	0,752
97	Обврски спрема добавувачи		7.844.285	12.853.048	-5.008.763	0,610
99	Обврски за даноци придон. на плата и		1.537.302	1.516.879	20.423	1,013
96	Обврски за авансл. депозити и кауции		9.989	0	9.989	0,000
100	Обврски кон вработените		3.441.723	3.518.250	-76.527	0,978
101	Тековни даночни обврски		1.775.789	1.629.645	146.144	1,080
108	Останати крат. обврски (заеми и кр)		202.891	170.310	32.581	1,191
109	Одложено плаќање на трошоци (ПВР)		79.575.927	82.683.135	-3.107.208	0,962
111	ВКУПНА ПАСИВА: ГЛАВНИНА РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ		2.149.149.837	2.387.552.542	-238.402.705	0,900

Белешките кон годишната сметка од страна 9 до 50 се интегрален дел од оваа годишна сметка и треба да се читаат во врска со истите

Годишната сметка - финансиските извештаи прикажани на страниците 3 до 8 беа прифатени и одобрени од Управниот одбор на претпријатието на 15.03.2019 година.

Овластен сметководител,

Одобрено од директор

БИЛАНС НА УСПЕХ (ИЗВЕШТАЈ ЗА ДОБИВКА ИЛИ ЗАГУБА)

ЈП СТРЕЖЕВО БИТОЛА

ПОЕДИНЕЧНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2018 ГОДИНА

На 31 декември 2018 година

(Износите се во денари)

АОП	ОПИС	Белешка	2018 година	2017 година	Разлика	Индекс
201	ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО		209.880.772	227.193.320	17.312.548	0,924
202	Приходи од продажба	16	197.086.944	217.613.152	20.526.208	0,906
203	Останати приходи	17	12.095.625	8.998.550	3.097.135	1,344
204	Капитализирано сопств. произ. и услуги	18	698.143	581.618		
207	РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО		447.735.212	457.311.288		0,979
208	Трошоци за сировини и материјали	19	17.958.325	14.916.234	3.042.091	1,204
209	Набаена вредност на продаде стоки		4.961.218	14.916.234	-9.955.016	
210	Набаена вредност на прод. мат. дел.	20	44.236		44.236	
211	Услуги од карактер на материјални трошоци	21	5.586.340	6.084.766	-498.426	0,918
212	Останати трошоци од работењето	22	12.986.514	12.393.996	-5.482	1,000
213	ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ	23	125.075.676	127.799.299		0,979
214	Плати и надоместоци од плата (нето)		81.041.147	83.233.563	-2.192.416	0,974
215	Трошоци за даноци на плата и надом.		6.688.863	6.948.115	-259.232	0,963
216	Придонеси за задолжително осиг.		32.448.007	33.354.844	-906.837	0,973
217	Останати трошоци за вработените		4.897.639	4.262.777	634.862	1,149
218	Амортизација	24	269.281.353	271.166.575	-1.885.222	0,993
219	Вредносно усогл. на нетни средства	25	7.292	5.062.522	-5.055.230	0,001
220	Вредносно усоглас. на тек средства	25	2.543.217	583.737	1.959.480	4,357
221	Резервирања на трошоци и ризици	26	6.000.000	0	6.000.000	
222	Останати расходи од работењето	27	3.289.041	3.787.925	-498.884	0,868
223	ФИНАНСИСКИ ПРИХОДИ	28	2.192.860	134.447	2.058.413	15,310
230	Приходи по осн. на кам. од раб. со наплата Др.		1.979.592	134.447	1.845.145	14,724
232	Нереализирани добивки (приходи) од фин. ср.		213.268	0	213.268	
234	ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ	29	18.312	3.529	14.783	5,189
239	Расх. по осн. на кам. од раб. со непо. д		18.312	3.529	14.783	5,189
247	Загуба од редовното работење	30	235.679.892	229.890.692	5.789.200	1,025
251	Загуба пред оданочување		235.679.892	229.890.692	5.789.200	1,025
256	НЕТО /загуба за финансиска година		235.679.892	229.890.692	5.789.200	1,025
257	Просечен број на вработени		231	245	-14	0,943
258	Број на месеци на работење		12	12		1,000
270	Загуба за годината		235.679.892	229.890.692	5.789.200	1,025
291	Вкупна сеопфатна (загуба) за годината		235.679.892	229.890.692	5.789.200	1,025

Белешките кон годишната сметка од страна 9 до 50 се интегрален дел од оваа годишна сметка и треба да се читаат во зрска со истите

Годишната сметка - финансиските извештаи прикажани на страници 5 до 8 беа прифатени и одобрени од Управниот одбор на петријатето на 15.03.2019 година

Овластен сметководител,

Одобрено од овластено лице

ПОЕДИНЕЧНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2018 ГОДИНА

ИЗВЕШТАЈ ЗА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА

За период од 01.01. до 31.12.2018 година

Во илјади денари

АОП	ОПИС	Белешка	2018 година	2017 година	Разлика
269	ДОБИВКА ЗА ГОДИНАТА		0	0	0
270	ЗАГУБА ЗА ГОДИНАТА		-235.680	229.891	
271	Останата сеопфатна добивка		0	0	
291	Вкупна сеопфатна загуба за годината		-235.680	229.891	

ОСТВАРЕНИ ПРИХОДИ ПРЕТЕЖНО ОД: Собирање, обработка и снабдување со вода

3 6 0 0

Се назначува главната приходна шифра на дејноста утврдена со НКД согласно член 9 од едношалтарскиот систем - Службен весник на Република Македонија бр 84/06, 13/07, 150/07, 140/08, 17/11, 53/1* и 70/13)

Лице одговорно за составување на обзаетот: Име и Презиме

Број од регистарот на Институтот на сметководители и овластени сметководители на Република Македонија

Потпис, _____

Во 15.03.2019 година

Битола

Во Битола

На ден 15.03.2019 година.

Име и презиме на законскиот застапник на претпријатието

Методија Граматковски

Извештај за промени во главнината

31.12.2018 година (во 000 денари)

Р.Б.	СПИС	Залишан Капитал	Сопствени удели и неуплатен капитал	Ревалторни зацциони резерви	Законски резерви	Стагитарни и резерви	Останати резерви	Акумулира на Добивка	Пренесена Загуба	Референца Б.2/3		ВКУПНО
										Добивка за тековната година	Загуба за тековната година	
1	Состојба на 01.01.2018	2.740.218	0	0	0	0	0	0	-228.967	0	-229.691	2.281.360
2	Издадени акции за пари			0								0
3	Откупени сопствени акции											0
4	Продадени откупени сопствени акции											0
5	Пренос на добивката									0		0
6	Пренос на акумулир. добивка/ЗАГУБА							0	228.967	0	229.691	458.858
7	Добивка за тековната година							0		0		0
8	Загуба за тековната година								-235.680		0	-235.680
9	Залишано зголемување на ЦРМ								0			0
10	Залишано намалување на ЦРМ											0
11	Останало зголемување	-458.858						0	0		0	-458.858
12	Дивиденду											0
13	Состојба на 31.12.2018	2.281.360	0	0	0	0	0	0	-235.680	0	0	2.045.580

Бележките кон годишната сметка се интегрален дел од оваа годишна сметка и треба да се читаат во врска со истите.

Годишната сметка - финансиските извештаи прикажани на страниците 3 до 50 бaa прифатени и одобрени од Управниот одбор на претпријатието на 15.03.2019 година.

Овластен сметководител,

Сдобрено од директор,

ПОЕДИНЕЧНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ 31.12.2018 ГОДИНА
 ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИОТ ТЕК ЗА 2018 ГОДИНА
 ДИРЕКТНА МЕТОДА

ВО ИЛЈАДИ ДЕНАРИ		ОПИС	
Р.бр	2018		
I	ВКУПНО	ИЗНОС	Парични текови од оперативни активности
1		270.038	Готовина и наплатени побарувања
2		8.574	Наплатена камата и други приходи
3		0	Паричен прилив од оперативни активности
	278.612	278.612	Оперативен Резултат
4		-48.740	Плаќање на добавувачи
5		-6.211	Плаќање на други активности
6		-27.256	Плаќање даноци и надоместоци
7		-125.737	Плаќање на даноци и други надоместоци
8		-17	Плаќање камати
	-207.961	-207.961	Вкупно од оперативни активности
		70.651	Нето парични текови од оперативни активности
II			Вложувачки активности
9		-1.323	Плаќање за набавка на опрема
III	-1.323	-1.323	Нето парични текови од финансиски активности
10		0	Наплатена дивиденда
		0	Нето парични текови од финансиски активности
IV	69.328		Нето заголемување на пари и парич.еквиваленти
V	6.202	0	Парични средства на почеток на година
VI	75.530	0	Парични средства на крај на година

Белешките кон годишната сметка на страниците од 9 до 50 се интегрален дел од оваа годишна сметка и треба да се читаат во врска со истите.

Годишната сметка - финансиските извештаи прикажани на страниците 3 до 8 беа прифатени и одобрени од Управниот одбор на претпријатието на 15.03.2019 година.

Овластен сметководител,

Одобрено од одговорно лице

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

**ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ СТРЕЖЕВО
БИТОЛА
Ул. Булевар 1ви Мај 77**

ЗА 2018 ГОДИНА

Битола, јуни 2019 година

ОБЈАСНУВАЧКИ БЕЛЕШКИ**1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ**

Назив на друштвото, форма на трговско друштво, број на регистарска влошка во Трговскиот регистар; ЈАВНО ПРЕТПРИЈАТИЕ СТРЕЖЕВО БИТОЛА

Седиште; БИТОЛА БУЛЕВАР 1-ВИ МАЈ бр.77 БИТОЛА

Промени во регистарската влошка во Трговскиот регистар до периодот на известување; Позначајни дејности кои ги извршува; Приоритетна дејност – главна приходна шифра: 36.00 – Собирање, обработка и снабдување со вода

Идентификација на поврзани субјекти (назив и процентуално учество);

Број на вработени према степен на образование; 231

НКВ	ВКВ.	ССО	ВШО	ВСО	Вкупно
25	4	128	9	66	231

Сопственичка структура; ВЛАДА НА РМ,
Други релевантни информации за друштвото.

2. ОСНОВА ЗА ПОДГОТОВКА НА ГОДИШНА СМЕТКА

Информација дали годишна сметка е поединечна или консолидирана; ПОДИНЕЧНА
Валута на презентација. МКД

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Краток опис на позначајните сметководствени политики кои се применети во двата пресметковни периода во годишната сметка:(за приходите, расходите, нематеријалните средства, материјалните средства, побарувањата и обврските и друго).

4. КОРИСТЕНИ ПРОЦЕНКИ

Применети методи на значајни проценки кои се применети (за нематеријални и материјални средства, приходи, расходи и друго).

5. ПРОМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ И КОРЕКЦИЈА НА ГРЕШКИ

Опис на промената или корекцијата (врз основа на кој стандард или друга законска регулатива е настаната промената) за кои позиции на годишната сметка се однесуваат и квантифицирани ефекти од извршената промена или корекција.

6. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК

Опис на ризикот (кредитен ризик, пазарен ризик, ризик на ликвидност) и користени методи за мерење на ризикот и квантифицирани информации за ризикот

ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

Јавното Претпријатие „Стрежево“ од Битола во понатамошниот текст “Претпријатието” е основано со Одлука на Владата на Република Македонија, број 23-6635/2 од 13.11.2001 година и со Одлука за дополнување на Одлуката за основање на Јавното Претпријатие „Стрежево“ Битола бр.19-4727/1-05 од 09.03.2006 година. ЈП „Стрежево” – Битола е запишано во трговскиот регистар Основниот суд во Битола, со решение Т.рег.1315/2001 од 19.11.2001 година и решение на Централниот регистар на Република Македонија од 16.03.2006 година со деловоден број 30420060000723. Основната главнина на ЈП „Стрежево” – Битола изнесува **8.688.409.153,00 денари**.

Седиштето на ЈП „Стрежево”- Битола е на улица „Булевар 1-ви Мај”бр.77 во Битола. Дејностите на Претпријатието се:

„Булевар 1-ви Мај”бр.77 во Битола. Дејностите на Претпријатието се:

- 01.61 – Помошни дејности за одгледување на посеви;
- 03.12 – Риболов во слатките води;
- 03.22 – Слатководна аквакултура;
- 35.11 – Производство на електрична енергија;
- 36.00 – Собирање, обработка и снабдување со вода;
- 41.10 – Развој на градежни преокти;
- 42.91 – Изграда и хидроградежни објекти;
- 49.39 – Друг патнички, копнен транспорт неспомнат на друго место;
- 56.30 – Подготовка и послужување на пијалоци;
- 71.12 – Инженерство и со него поврзано техничко советување;
- 93.11 – Работа на спортски објекти;

Најголемите приходи ЈП „Стрежево” – Битола сепак ги остварува од дејноста заведена под шифра НКД 36.00- Собирање, обработка и снабдување со вода.

Во Претпријатието постојат следниве сектори:

- Технички сектор;
- Сектор администрација;

Со Претпријатието управува и раководи:

- Управен одбор;
- Надзорен одбор за контрола на материјално – финансиското работење;
- Директор.

Директор на Јавното претпријатие СТРЕЖЕВО БИТОЛА во 2018 година е
Методија Граматковски – дипломиран електро инженер;

Матичниот број на Претпријатието е 5562538, а ЕДБ 4002978113467.

Просечниот број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период за 2018 година е 231, додека пак во претходната година изнесува 245.

БЕЛЕШКА 1. ОСНОВА ЗА ПОДГОТОВКА И ПРЕЗЕНТАЦИЈА НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ**Основа за подготовка**

Финансиските извештаи годишната сметка на претпријатието се подготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со одредбите од член 469 а вв со член 474 од Законот за трговски друштва на РМ ("Службен весник на Република Македонија" бр. 28/2007, и 64/2018 И 120/2018) и Правилникот за водење на сметководство ("Службен весник на РМ" 159/09 и 164/2010), и согласно точката ВО2 каде што се објавени Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ). Овој Правилник за водење сметководство ги содржи Меѓународните Стандарди за Финансиско Известување од МСФИ 1 до МСФИ 8, Меѓународните Сметководствени Стандарди (МСС) од МСС1 до МСС 41, толкувањата издадени од Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ) од 1 до 17 и толкувањата на Постојниот комитет на толкувања (ПКТ) од ПКТ 7 до ПКТ 32.

Во составувањето на овие финансиски извештаи Претпријатието ги примени сметководствените политики обелоденети подолу, а кои се во согласност со сметководствената и даночната регулатива во Република Македонија.

Финансиските извештаи се подготвени според моделот на набавна вредност, како основа на мерење, освен ако не е поинаку наведено.

Денарот претставува функционална и известувачка валута во Република Македонија. Износите содржани во финансиските извештаи на Претпријатието, како и во останатите придружни белешки кон финансиските извештаи се прикажани во илјади македонски денари (МКД), освен ако не е поинаку наведено.

Приложените финансиски извештаи претставуваат единечни финансиски извештаи на Претпријатието.

1.1. Користени проценки

При подготвување на Финансиските извештаи Претпријатието применува сметководствени проценки за ставките кои не можат прецизно да се измерат. Проценувањето вклучува расудувања засновани на информации кои се последно расположливи. Во текот на работењето одредени проценки можат да се ревидираат како резултат на промена на околностите врз основа на која биле засновани, промени во окружувањето или нови информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на недвижностите, постројките и опремата, обезвреднување на недвижностите, постројките и опремата, исправка на вредноста на побарувањата односно утврдување на објективна вредност на побарувањата, вредносно усогласување (исправките) на залихите за да се сведат на нивната нето реализациона вредност и слично.

Годишната сметка, финансиските извештаи и објаснувачките белешки се прикажани во македонски денар (МКД). Функционалната валута на Друштвото претставува валутата на примарното економско опкружување во кое работи Друштвото и е македонскиот денар (МКД).

Известувачката валута во која се прикажани годишната сметка и објаснувачките белешки е македонскиот денар (МКД).

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ПОД 31.12 .2018 ГОДИНА

Годишната сметка на Друштвото е изготвена на база на историска набавна вредност.

Раководството ги изготви оваа Годишна сметка – финансиски извештаи и објаснувачките белешки врз основа на принципот на континуитет, земајќи ги во предвид тековните намери, веројатноста од продолжување со работењето и достапноста до финансиски извори на средства.

Претпријатието ја води својата сметководствена евиденција и ги подготвува своите законски финансиски извештаи во согласност член 474 од Законот за трговски друштва со фискалната и законска регулатива во Република Македонија.

Подготовката на Годишната сметка и објаснувачките белешки во согласност со прифатените сметководствени стандарди во Република Македонија, бара користење на определени критични сметководствени проценки кои се базирани на најдобрите познавања на раководството на тековните настани и акции. Областите коишто бараат повисоко ниво на расудување и сложеност, или области каде што претпоставките и проценките се значајни за Годишната сметка се објавени во Белешка 4.

Функционална и известувачка валута

Финансиските извештаи се прикажани во македонски денари (“МКД” или “денари”), која е известувачка и функционална валута на друштвото. Тековните и споредбените податоци во финансиските извештаи се дадени во илјади македонски денари.

Правилници и други правни акти на Друштвото

Во согласност со членот 32 од Статутот на претпријатието, како и членот 375 од Законот за трговски друштва, во 2018 година во Друштвото се во примена на правилници, кои се потребни за непречено објавување на дејноста.

Во согласност со член 469 од Законот за трговски друштва друштвото составува:

- кои вклучуваат:

- **БИЛАНС НА СОСТОЈБА (ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА) (Образец 1);**
- **БИЛАНС НА УСПЕХ (ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА) (Образец 2);**
- **ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНТЕ ВО ГЛАВНИНАТА;**
- **ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ;**
- **ГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА РАБОТЕЊЕТО ВО 2018 година.**
- Применетите сметководствени политики и
- Други објаснувачки белешки, подготвени во согласност со прифатените Сметководствени стандарди во Република Македонија.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ПОД 31.12 .2018 ГОДИНА**2.1. Основа за подготовка и чување на сметководствената евиденција**

Претпријатието ја чува својата сметководствена документација и ги подготвува своите законски финансиски извештаи во согласност со член 469, став 6 од Законот за трговски друштва ("Службен весник на Република Македонија" бр. 28/2004, 83/2018); и Уредбата за контен план ("Службен весник на Република Македонија" бр.159/2009 со соодветните дополнувања.) Согласно наведената Уредба, сметководствени стандарди што се применуваат во Република Македонија се Меѓународните Сметководствени Стандарди за Финансиско известување (IFRS) објавени од страна на Одборот за Меѓународни Сметководствени Стандарди (IASB,) а објавени кај нас во ("Службен весник на Република Македонија" бр.159/2009.)

Сметководствената регулатива на Република Македонија отстапува од барањата на МСФИ и МСС по однос на следното:

Правилник за формата и содржината на финансиските извештаи ("Службен весник на Република Македонија" бр.34/02) и

Прирачникот за формата и содржината на финансиските извештаи и деталната содржина на Годишниот извештај за работењето на друштвата за предвидена според МСС 1 - "Презентација на финансиските извештаи."

- Придружните финансиски извештаи се презентирани во формат пропишан за Доставувањето на годишните сметки кои може да се врши во канцелариите на Централниот регистар во хартиена форма или преку интернет страницата на Централниот регистар во согласност со Правилникот и условите за поднесување на годишна сметка во електронска форма („Сл.Весник на РМ“ бр.7/13)
- Правилник за формата и содржината на финансиските извештаи ("Службен весник на Република Македонија" бр.34/02) и Прирачникот за формата и содржината на финансиските извештаи и деталната содржина на Годишниот извештај за работењето на друштвата за предвидена според МСС 1 -"Презентација на финансиските извештаи."
- Таквата презентација отстапува од презентацијата на финансиските извештаи утврдена со одредбите на МСС 1 Презентација на финансиските извештаи, а покрај тоа, во поедини делови отстапува и од начинот на презентација на одредени билансни позиции предвидени со наведениот стандард.
- Друштвото врши проценување на застареност на финансиските инструменти во согласност со релевантната регулатива (Белешка 3.5.) Ваквата политика може да резултира во значително отстапување од износите кои би биле утврдени доколку истите се утврдуваат врз основа на дисконтирани идни готовински текови со примена на соодветни ефективни каматни стапки, како што се предвидува со одредбите на МСС 39 - "Финансиски инструменти: Признавање и мерење."

Во Република Македонија не постои доволно пазарно искуство, стабилност и ликвидност во прометот со финансиски инструменти, ниту пак постои расположивост на официјални пазарни информации. Поради тоа не може со:

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ПОД 31.12 .2018 ГОДИНА

- потполна сигурност да се утврди фер пазарна вредност во услови на непостоење активен пазар, како што тоа се бара со одредбите на МСС 32 - "Финансиски инструменти: обелоденување и прикажување" и МСС 39 "Финансиски инструменти: признавање и мерење."

Во подготовката на овие финансиски извештаи, претпријатието ги примени значајните сметководствени политики образложени во Белешка 3, кои базираат на сметководствените прописи и даночните прописи на Република Македонија.

Основните сметководствени политики применети при составување на финансиските извештаи се наведени во понатамошниот текст. Овие политики

постојано се применувани на сите прикажани години, освен ако не е наведено поинаку.

2.2. Основа за подготовка и чување на сметководствената евиденција

Претпријатието ја чува својата сметководствена документација и ги подготвува своите законски финансиски извештаи во согласност со член 469, став 6 од Законот за трговски друштва ("Службен весник на Република Македонија" бр. 28/2004, 192/2015); и Уредбата за контен план ("Службен весник на Република Македонија" бр.159/2009 со соодветните дополнувања.) Согласно наведената Уредба, сметководствени стандарди што се применуваат во Република Македонија се Меѓународните Сметководствени Стандарди за Финансиско известување (IFRS) објавени од страна на Одборот за Меѓународни Сметководствени Стандарди (IASB,) а објавени кај нас во ("Службен весник на Република Македонија" бр.159/2009.)

Во подготовката на овие финансиски извештаи, претпријатието ги примени значајните сметководствени политики образложени во Белешка 3, кои базираат на сметководствените прописи и даночните прописи на Република Македонија.

Основните сметководствени политики применети при составување на финансиските извештаи се наведени во понатамошниот текст. Овие политики постојано се применувани на сите прикажани години, освен ако не е наведено поинаку.

Официјална валута на Друштвата во Република Македонија е македонски Денар (" Денар") Сите износи во приложените финансиски извештаи и пропратните белешки се презентирани во илјади Денари, освен во случаи што се посебно наведени.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ**3.1. ПРВИЧНО УСВОЈУВАЊЕ НА (МСФИ)**

Основните сметководствени политики применети при составување на Годишната сметка се наведени во понатамошниот текст. Овие политики постојано се применувани на сите прикажани години, освен ако не е наведено поинаку.

Износот на исправката на основна грешка треба да биде вклучен во утврдувањето на нето добивката или загубата за тековниот период. Споредбените информации треба да бидат презентирани како да се известени во финансиските извештаи за претходниот период треба да бидат презентирани дополнителни проформа информации, подготвени во согласност со точка 34, освен кога не е можно да се направи тоа.

Разликите во сметководствени проценки ќе се евидентираат тековно, или тековно но и во идните периоди (перспективно).

Како промена на сметководствената проценка се сметаат особено:

- вреднувањето на ненаплативите побарувања (тековно);
- застареноста на залихите (тековно) и
- корисниот век на употреба на недвижностите, постројките и опремата (тековно и идно).

3.1 Нематеријални средства (софтвер)

Нематеријално средство е средство што може да се идентификува и истото не поседува физичка субстанца (МСС 38.8).

Претпријатието има добиено копии од софтвер потребен за извршување на активностите од страна на својот оснивач и единствен сопственик.

Нематеријалните средства се без физичка содржина, а кои можат да се идентификуваат. Тие се:

- Научно истражувачко знаење;
- Дизајнирање и имплементација на нови процеси;
- Лиценци, патенти;
- Интелектуална сопственост;
- Развивање на пазарот и трговски марки;
- Компјутерски софтвер кој не е составен дел на хардверот;
- Авторски права;
- Увозни квоти;
- Франшизи.

Нематеријалните средства треба да се идентификуваат со цел јасно да се разграничат од гудвилот и тие почетно се мерат според набавна вредност, а се признаваат само доколку:

- Е веројатно дека идните економски користи ќе му се препишат на нематеријалното средство;
- Набавната вредност на средството може веродостојно да се измери;

Корисниот век на нематеријалното средство се определува како ограничен и неограничен. Корисниот век на нематеријалното средство кој произлегува од договори и други законски права не треба да го надмине периодот на договорот и другите законски права.

Амортизацијата на нематеријалните средства со ограничен корисен век се пресметува врз основа на набавната вредност на нематеријалните средства и тоа по праволиниска метода. Амортизација на нематеријалните средства со неограничен век на користење не се пресметува.

Периодот на амортизација и методот на амортизација на нематеријалните средства со ограничен корисен век треба да се проверуваат и корегираат најмалку еднаш годишно.

Претпријатието во тековната 2018 година нема евидентирано нематеријални средства, исто како и во претходната 2017 година.

3.2. Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, составени од земјиште и градежни објекти, се евидентирани по нивната ревалоризирана вредност, утврдена по пат на проценка извршена од независни овластени проценители, намалена за акумулираната амортизација кај градежните објекти. Останатите средства кои се состојат од постројки и опрема, се евидентирани по нивната набавна вредност, намалена за акумулираната амортизација.

Набавната вредност вклучува и трошоци непосредно поврзани со процесот на набавка на средствата.

Амортизација на земиштето не се пресметува.

Амортизацијата на останатите средства се пресметува пропорционално со цел алокација на набавната вредност на имотот, зградите и опремата до нивната резидуална вредност во текот на нивниот проценет век на употреба. Изградените средства се амортизираат од моментот на нивното ставање во употреба. Амортизација не се пресметува на инвестициите во тек.

3.2.1. Опрема и канцелариски мебел

Опремата и канцеларискиот мебел се водат во Извештајот за финансиска состојба по набавна вредност намалени за износот на акумулираната амортизација.

Набавната вредност претставува вредност на фактурата добиена од добавувачот, зголемена за зависните трошоци потребни да се доведе средството во употреба, намалена за добиени попусти.

Трошоците за поправка и одржување на средствата се евидентираат како трошоци на периодот.

Добивките или загубите што се јавуваат при продажбата или отпишувањето на средствата се утврдуваат како разлика меѓу проценетите нето приливи од продажба и се искажуваат како приход или расход во Билансот на успех.

3.2.2. Депрецијација (Амортизација)

При пресметка на амортизација друштвото самостојно ги утврдува стапките за пресметка на амортизација согласно Меѓународните сметководствени стандарди. Со оглед на фактот дека Република Македонија ги има прифатено во целост Меѓународните сметководствени стандарди, со кои е регулиран начинот на пресметување на амортизацијата и утврдувањето на висината на амортизационите стапки, друштвото треба при пресметка на стапките за амортизација да се води од животниот век на основните средства.

Амортизацијата се пресметува од првиот ден на нивната набавка веднаш кога тие средства почнале да се користат.

Не се пресметува амортизација на земиштето и инвестициите во тек.

На средствата евидентирани на сметката на инвестиции во тек, до моментот на нивно ставање во употреба, не им се пресметува амортизација.

Инвестициите во тек се евидентираат по набавна вредност на датумот на набавка, односно врз основа на времените ситуации добиени од изведувачите.

Исправка на основните грешки ќе се врши според МСС 8, точки 34-36)

Трошоците за редовно одржување и поправки се евидентираат на товар на трошоците за одржување и заштита во моментот на нивно настанување.

Издатоците за реконструкција, адаптација или друго вложување со кои се зголемува корисниот век на употреба или капацитетот се капитализираат со нивното настанување. Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се проверуваат, и доколку е потребно се корегираат, на секој датум на Извештај за финансиската состојба. Кога евидентираните износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ.

Приходите или расходите поврзани со оттуѓувања се одредуваат по пат на споредба на приливите со евидентираните износ. Разликите се вклучени во Извештајот за сеопфатна добивка во периодот кога настануваат.

Трошоците по камати за позајмици кои се користат за финансирање на изградба на недвижностите и опремата се капитализираат, за време на периодот кој е потребен да се завршат и подготват средствата за нивно ставање во употреба. Останатите трошоци по основ на позајмици се евидентирани како трошок.

Разликите во сметководствени проценки ќе се евидентираат тековно, или тековно но и во идните периоди (перспективно).

Како промена на сметководствената проценка се сметаат особено:

- вреднувањето на ненаплативите побарувања (тековно);
- застареноста на залихите (тековно) и
- корисниот век на употреба на недвижностите, постројките и опремата (тековно и идно).

Износот на исправка на основна грешка која се однесува на претходни периоди треба да биде известен преку корегирање на почетно салдо на задржаната добивка. Споредбените информации треба да бидат повторно искажани, освен доколку не е можно да се направи тоа. (алтернатива: според МСС 8 точки 38-40).

Износот на исправката на основна грешка треба да биде вклучен во утврдувањето на нето добивката или загубата за тековниот период. Споредбените информации треба да бидат презентирани како да се известени во финансиските извештаи за претходниот период треба да бидат презентирани дополнителни проформа информации, подготвени во согласност со точка 34, освен кога не е можно да се направи тоа.

Ревалоризацијата според претходните ОПСП на ставките на недвижности, постројки, опрема и нематеријални средства, на датумот на преминувањето на МСФИ ќе ја признае како набавна вредност (алтернатива: објективна вредност).

Евентуалната загуба заради оштетување, која според претходните ОПСП не била признаена, согласно МСФИ ќе биде признаена веднаш и за истата ќе се изврши намалување на вредноста на овие средства на товар на тековните расходи. (Ако се применува основниот третман, ревалоризационата резерва (ревалоризационен

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ПОД 31.12 .2018 ГОДИНА

вишок) што произлегува од ревалоризацијата извршена според претходните ОПСП ќе биде признаена во задржаната добивка на датумот на преминувањето (соодветна потставка на задржаната добивка) и истата ќе биде обелоденета во забелешките кон финансиските извештаи. (Ако се применува алтернативата:) Ревалоризационата резерва (ревалоризационен вишок) ќе претставува посебна ставка во рамките на главнината.

Во врска со амортизацијата треба да се истакне фактот дека во член 30 од Законот за водостопанство се наведени основите за утврдување на надоместоци на водостопанското претпријатие за дадените услуги за кои се донесува одлука на која согласност дава Владата на Република Македонија. При утврдувањето на надоместоците:

- се пресметува целосниот трошок на испорачаната вода на корисниците;
- надоместокот за услуги за наводнување и одводнување да биде единствен и заснован врз исти критериуми за целиот систем, освен за деловите од системот кадешто постои значителна разлика во трошоците која влијае врз висината на надоместокот, како што е друг извор на вода или област која користи пумпи;
- во надоместоците за услуги се вклучуваат трошоци за одржување и работење на системот, резервни делови, замена на истрошените постројки и објекти и покривање на ризици од суша, поплава или случајна штета;
- при користење на иста инфраструктура од повеќе корисници, плаќањето на надоместокот за услуги да биде пропорционално на количините на вода по корисник;
- амортизацијата може да биде вклучена во надоместокот за услугата доколку реалниот трошок вклучува камата и поврат на главницата на кредит, кадешто овие дополнителни трошоци треба да бидат повратени во подеднаков однос од сите корисници.

Во прилог на претходното е и последната алинеа од член 30 укажува дека претпријатието не може да се очекува да ја покрие амортизацијата од надоместоците кога амортизацијата не влегува при пресметката на истите, или може да биде вклучена само во надоместокот за услугата доколку реалниот трошок вклучува камата и поврат на главницата на кредит.

Депрецијацијата на опремата и канцеларискиот мебел се врши со примена на пропорционална метода на отпишување со што набавната вредност се депрецира во тек на проценетиот корисен век на употреба.

Проценетиот век на употреба и стапките на депрецијација за поголемите класи опрема и канцелариски мебел се наведени подолу:

Проценетиот век на употреба на ставките на недвижностите и опремата, е како што следи:

Назив на средството	Корисен век	Процент на амортиз.
Недвижности	10 до 40 години	2,5 до 10 %
Опрема	10 до 20 години	5 % до 10 %
Алат, погонски и канцелариски материјал	4 до 5 години	20 % до 25 %
Компјутерска опрема и софтвер	4 години	25 %
Телекомуникациска опрема и возила	4 до 5 години	20 % до 25 %
Нематеријални средства	10 до 20 години	5 % до 10 %

Резидуалните вредности како и векот на употреба на средствата се проверуваат и доколку е потребно се корегираат, на секој датум на Извештајот за финансиска

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ПОД 31.12 .2018 ГОДИНА

состојба. Евидентираната вредност на средствата се намалува веднаш до нивната надоместлива вредност во случај кога евидентираната вредност ја надминува надоместливата вредност.

Странски валути

а) Функционална и известувачка валута

Ставките вклучени во Годишната сметка и објаснувачките белешки на друштвото се мерени користејќи ја валутата на основната економска средина во којашто работи друштвото (“функционална валута,,).

Годишната сметка и објаснувачките белешки се претставени во македонски денари (“МКД”), којашто е функционална и известувачка валута на друштвото.

б) Трансакции во странска валута

Деловните трансакции искажани во странска валута се искажани во функционалната валута, Македонски денари (МКД), со примена на официјалниот среден девизен курс на денот на трансакцијата. Побарувањата и обврските во странска валута се искажани во денари по средниот курс на Народната Банка на Република Македонија на последниот ден од пресметковниот период и за истите постои аналитика во странска валута. Добивките и загубите кои произлегуваат од подмирувањето на такви трансакции и од искажувањето на монетарните средства и обврски назначени во странски валути според курсот на датумот на известување се вклучени во билансот на успех.

Немонетарните ставки кои се евидентирани по историска вредност, назначени во странска валута, се курсираат користејќи го девизниот курс на денот на трансакцијата.

Немонетарните ставки кои се евидентирани по објективна вредност, деноминирана во странска валута, се курсираат користејќи ги девизните курсеви на датумот кога е определена објективната вредност.

Странските валути со кои работи друштвото воглавно се еврото (ЕУР. Девизните курсеви кои се користат за искажување на 31 декември 2018 и 2017 година се следниве:

	31 декември 2018	31 декември 2017
	МКД	МКД
ЕУР	61.6250	61.4907
УСД	54.3143	51.2722

Годишната сметка и објаснувачките белешки се претставени во македонски денари (“МКД”), којашто е функционална и известувачка валута на друштвото.

3.3. ПОЛИТИКА НА ПРИЗНАВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА ЗА ЗАПИШАН, А НЕУПЛАТЕН КАПИТАЛ

Побарувањата за запишан, а неуплатен капитал ќе се искажуваат по номинална вредност на запишаниот капитал, согласно актите на друштвото (сукцесивна уплата на запишаниот капитал).

Капиталот кој нема да биде уплатен, согласно роковите и условите пропишани со актите ќе биде поништен.

3.4. ПОЛИТИКА НА ПРИЗНАВАЊЕ НА НЕМАТЕРИЈАЛНИТЕ СРЕДСТВА

Нематеријалните средства ги опфаќаат патентите и лиценците, заштитните знаци и имиња, договори за франшиза, авторски права, издатоци за развој, компјутерски софтвер, маркетиншки права и гудвил (godwill).

Нематеријалното средство ќе се признае само ако е веројатно дека идните економски користи, кои му се припишуваат на средството, ќе претставуваат прилив кон друштвото и ако трошоците на средството можат веродостојно да се измерат.

Ако некое нематеријално средство не ги исполнува критериумите за признавање, настанатиот издаток треба да се признае како расход во моментот на неговото настанување (трошоци за развој).

Издатоците за истражување не се третираат како средство.

Основа за вреднување на нематеријалните средства е:

- 1) начинот на нивното стекнување;
- 2) очекуваниот период на добивање на економска корист и
- 3) можноста да се продадат.

Нематеријалното средство почетно се мери според набавната вредност.

Во набавната вредност се вклучуваат сите трошоци за набавка и сите останати трошоци неопходни нематеријалното средство да се стави во функција.

Нематеријалните средства ги опфаќаат патентите и лиценците, заштитните знаци и имиња, договори за франшиза, авторски права, издатоци за развој, компјутерски софтвер, маркетиншки права и гудвил (Goodwill).

Нематеријалното средство ќе се признае само ако е веројатно дека идните економски користи, кои му се припишуваат на средството, ќе претставуваат прилив кон друштвото и ако трошоците на средството можат веродостојно да се измерат.

Ако некое нематеријално средство не ги исполнува критериумите за признавање, настанатиот издаток треба да се признае како расход во моментот на неговото настанување (трошоци за развој).

Издатоците за истражување не се третираат како средство.

Софтвер – трошоците настанати со стекнување лиценца за софтвер, како и останатите долгорочни права во врска со изработката или дистрибуцијата на производи, се амортизираат со праволиниска метода во текот на очекуваниот, односно договорениот век на употреба, но не подолго од 5 години.

Трошоците кои значително ја подобруваат и прошируваат користа на софтверот во однос на изворната варијанта, се признаваат како дополнително вложување и го зголемуваат почетниот трошок за набавка на софтверот. Помалите подобрувања се сметаат за трошоци на одржување, кои се вклучуваат во расходите на тековниот период.

3.5. ПОЛИТИКА НА ПРИЗНАВАЊЕ НА МАТЕРИЈАЛНИТЕ СРЕДСТВА - НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА (НПО)

Материјалните средства се признаваат по трошокот на набавка, под услов, истиот да може сигурно да се измери.

Трошокот на набавка, односно набавната вредност на материјалното средство (цена на чинење), кој се распоредува за време на корисниот век на употреба, е износот на платени парични средства или еквиваленти на парични средства, или објективната вредност на друг надомест даден за да се стекне едно средство во моментот на неговото стекнување или изградба.

Набавната вредност на материјалните средства ја опфаќа куповната цена, вклучувајќи ги увозните давачки и неповратните даноци, како и трошоците кои директно можат да се припишат на доведувањето на средството во работна состојба на употреба (трошоци за: подготовка на местото (рамнење, потпорни ѕидови, канали за одводнување, трошоци за рушење на стари градби), испорака и манипулација, инсталирање и монтажа, услуги на стручни лица и слично).

Сите трговски попусти и работи се одбиваат за да се дојде до конечната куповна цена.

Вредноста на инвестиционите вложувања ја зголемува набавната вредност и на овој начин зголемената основица подлежи на амортизација.

Набавката на средствата може да се реализира и со размена за друго средство, односно за хартии од вредност.

Ако таквата вредност не е позната тогаш истата се определува според објективната вредност на отстапеното долгорочно материјално средство, односно според објективната вредност на хартиите од вредност.

Цената на производство се утврдува согласно МСС 2 – Залихи.

Векот на употреба на средството е периодот во кој се очекува дека друштвото ќе го користи средството.

Векот на употреба на материјалните средства образложен во точка **3.2.2. Депрецијација како и основицата и стапките на амортизацијата.**

Земјиште и уметнички дела не подлежат на амортизација.

Основица за пресметка на амортизација е набавната вредност на средството. Ако реално може да се процени остатокот на вредноста, за овој износ се намалува основицата за амортизација.

Амортизацијата на материјалните средства се пресметува со праволиниска метода во периодите на векот на употреба согласно точка 17.

Инвестициите во тек се евидентираат по набавна вредност на датумот на набавка, односно врз основа на времените ситуации добиени од изведувачите.

На средствата евидентирани на сметката на инвестиции во тек, до моментот на нивно ставање во употреба, не им се пресметува амортизација.

3.6. ПОЛИТИКА НА ПРИЗНАВАЊЕНА ДОЛГОРОЧНИТЕ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

Вложувањата во акции или удели се искажуваат според трошокот на стекнување, без трошоците на камати ако се купени на кредит. Акциите и уделите се водат според методот на трошокот на вложување.

Пазарните хартии од вредност (наменети за тргување), се мерат според тековната пазарна цена (берзанска цена).

Непазарните хартии од вредност (расположиви за продажба), се мерат според проценетата објективна вредност.

Останатите долгорочни финансиски вложувања се искажуваат според нивната номинална вредност, согласно договор.

Пресметаните камати се капитализираат по нивната достасаност.

Сопствените (резорски) акции, односно откупениот сопствен удел, ќе се водат како намалување на запишаниот и уплатен капитал, според трошокот на стекнување – истовремено или во рок од две години. Уделот на сопствените акции, односно удели, може да биде до 10% од основниот капитал.

Исправката (вредносното усогласување) на вложувањата, се спроведува во периодот на признавањето на неможноста за наплата на дел или на вкупното побарување на товар на расходите на периодот.

Отписот на побарувањата по основ на вложувања се спроведува само во случај кога за тоа ќе донесе одлука соодветниот орган на друштвото.

3.7. ПОЛИТИКА НА ПРИЗНАВАЊЕ НА ЗАЛИХИТЕ

Во извештајот за финансиската состојба, залихите се искажуваат по пониска набавна или нето реализациона вредност.

Намалувањето на вредноста на залихите се спроведува на товар на расходите во тој период.

Набавната вредност на трговските стоки ги содржи фактурната вредност, царините, даноците, трошоците за транспорт, осигурување и други зависни трошоци кои се однесуваат на набавката.

Попустите и рабатите не се вклучени во набавната вредност. Нето очекуваната продажна вредност е предвидената продажна цена во нормален тек на работење, намалена за продажните трошоци.

Ситниот инвентар се отпишува во целост при издавањето во употреба.

Суровините, материјалите, резервните делови, ситниот инвентар, амбалажа и автомобилските гуми се евидентираат според трошоците на набавката.

Ситниот инвентар во употреба, се отпишува еднократно при ставање во употреба (алтернатива: при самата набавка).

Намалувањето на вредноста на залихите, се спроведува во време на редовните месечни и годишниот попис, а врз основа на проценка на оштетеност, рок на употреба, дотраеност на залихите и слично.

Намалувањето на вредноста на залихите се врши на товар на расходите на периодот, вклучувајќи го и секое нивелирање (сведување) по пат на отпис до нето реализационата вредност.

Трошоците на управата и продажбата (управно – продажна режија) не се вклучуваат во вредноста на залихите.

Намалувањето на вредноста на залихите на недовршеното производство, полупроизводи.

Залихите на трговски стоки во продавниците се водат по продажни цени со вклучен данок на додадена вредност и пресметана разлика во цени.

3.8. ПОЛИТИКА НА ПРИЗНАВАЊЕ НА КРАТКОРОЧНИТЕ ПОБАРУВАЊА

Побарувањата од купувачите се искажуваат според нивната објективна вредност, намалена за попустите и исправката на вредност. Исправката на вредност на побарувањата од купувачите, се прави кога постојат показатели дека побарувањата не можат да се наплатат. Отписот на побарувањата по пат на исправка на вредноста се врши на товар на расходите за периодот.

За сите побарувања од купувачи кои не се наплатени во договорениот рок се пресметува затезна камата.

Побарувањата од подружници и други претпријатија, побарувањата од купувачите, побарувањата за повеќе исплатени износи од добивката, побарувањата од вработените, побарувањата од државата и другите институции и останатите побарувања се искажуваат по номинална вредност зголемена за каматите, намалени

за работи и попусти во цената, согласно склучениот договор, односно одлуката за исплата. Побарувањата кои се искажани во девизи се пресметуваат според средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на билансирањето.

Намалувањето на вредноста на побарувањата се спроведува задолжително кога должникот е во постапка на стечај или ликвидација. Вредноста на побарувањата се намалува за исправката за сомнителни и спорни побарувања, односно за вредносното усогласување на побарувањата според рочната структура.

Износот на резервирањето претставува разлика меѓу евидентираните износ на средството и сегашната вредност на проценетите идни парични текови дисконтирани со примена на изворната ефективна каматна стапка. Средствата со краткорочно доспевање не се дисконтираат. Евидентираните износ на средството се намалува преку употребата на сметка за резервирање поради оштетување, со истовремено признавање на соодветниот расход поради оштетување во тековните добивки и загуби. Во случај на ненаплатливост на побарувањето истото се отпишува наспроти неговото резервирање.

Последователната наплата на претходно отпишаните износи се признаваат како тековни добивки.

Намалувањето на вредноста на побарувањата се спроведува задолжително кога должникот е во постапка на стечај или ликвидација. Вредноста на побарувањата се намалува за исправката за сомнителни и спорни побарувања, односно за вредносното усогласување на побарувањата според рочната структура.

ОПИС НА ПОБАРУВАЊА НА ДЕН 31.12.2018 година.	ИЗНОС ВО ДЕНАРИ
Побарувања од 0-90 денови	20.131.059
Побарувања од 91-180 денови	376.177
Побарувања од 181-365 денови	6.624.460
Побарувања од 366-1096 денови	22.056.735
ВКУПНО	49.188.431
Недоспеани побарувања	18.305.804
Останати побарувања	0
ВКУПНО ПОБАРУВАЊА	67.494.235

Преглед на неплатени фактури на ден 31.12.2018 година.	ИЗНОС ВО ДЕНАРИ
Задоцнети фактури од 0-90 денови	674.466
Задоцнети фактури од 91-180 денови	48.842
Задоцнети фактури од 181-365 денови	22.506
Задоцнети фактури од 366 - 1095 денови	0
Задоцнети фактури над 1096 денови	2.327.258
ВКУПНО	3.073.072
Недоспеани фактури во земјата	3.718.466
Недоспеани фактури во странство	920.000
ВКУПНО	7.711.538

Вложувањата во акции или удели се искажуваат според трошокот на стекнување, без трошоците на камати ако се купени на кредит. Акциите и уделите се водат според методот на трошокот на вложување.

Останатите долгорочни финансиски вложувања се искажуваат според нивната номинална вредност, согласно договор.

Пресметаните камати се капитализираат по нивната достасаност.

Отписот на побарувањата по основ на вложувања се спроведува само во случај кога за тоа ќе донесе одлука соодветниот орган на претпријатието.

3.9. НАДОМЕСТИ НА ВРАБОТЕНИТЕ

Придонеси за задолжително социјално осигурување - пензиско осигурување

Претпријатието има пензиски планови согласно домашната регулатива за социјално осигурување според која плаќа придонеси за пензиско осигурување на своите вработени. Придонесите, врз основа на платите, се плаќаат во првиот и вториот пензиски столб кои се одговорни за исплата на пензиите. Не постојат дополнителни обврски во врска со овие пензиски планови.

Обврски при пензионирање на вработените

Претпријатието, согласно соодветните домашни законски одредби, исплаќа на вработените посебна минимална сума при пензионирањето во износ утврден согласно законската регулатива. Нема извршено резервирање за пресметан посебен минимален износ за пензионирање на вработените, бидејќи овој износ не е од материјално значење за финансиските извештаи.

3.10. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

Вложувањата во хартии од вредност се искажуваат според методот на трошоците на вложување.

Дадените заеми, депозити и кауции се искажуваат според нивната номинална вредност, согласно договор.

Пресметаните камати се признаваат во тековни приходи.

Останатите краткорочни вложувања се искажуваат по набавна вредност.

3.11. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕНА ПАРИЧНИТЕ СРЕДСТВА (ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ)

Парите на сметките во денари кај деловните банки, се водат во номинални износи, според доставениот извод за состојбата на прометот на соодветните сметки.

Парите во благајна во денари, се искажуваат по номинална вредност.

Девизите на сметките во банката и благајната се искажуваат по среден курс на Народна банка на Република Македонија, на денот на билансирањето.

Пресметувањето на девизите се врши секогаш на денот на промената на состојбата на сметката (благајната) и на крајот на месецот.

За целите на составување на Извештајот за парични текови:

3.12. ПОЛИТИКА НА ИСКАЖУВАЊЕ НА ДАНОКОТ НА ДОБИВКА

Се применуваат одредбите од Законот за данок на добивка со кој, се уредува начинот на оданочување на добивката, стапката по која се пресметува данокот на добивка, обврзниците за плаќање на данокот на добивка, даночната основа за пресметување на данокот на добивка, роковите за плаќање на данокот на добивка, како и други прашања кои се значајни за утврдување и плаќање на данокот на добивка. Стапката на данокот на добивка изнесува 10%.

Пресметувањето и плаќањето на данокот на добивка го врши обврзникот на данокот на добивка согласно Законот и Правилникот за данок на добивка.

Обврзник на данокот на добивка е правно лице резидент на Република Македонија кој остварува добивка од вршење на дејност во земјата и странство.

Данокот на добивка се утврдува и се плаќа според Годишниот даночен биланс и истиот претставува одбитна ставка од финансискиот резултат пред оданочување во Билансот на успех.

3.13. ПОЛИТИКА ЗА АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА

Однапред платените трошоци за идни периоди се искажуваат како активни временски разграничувања, а се пресметуваат во трошоци на периодот за кој се однесуваат.

Причината за разграничувањето, како и износот кој се однесува на идните периоди мора да бидат искажани на соодветна сметководствена исправа.

Причината за разграничувањето, како и износот кој се однесува на идните периоди мора да бидат искажани на соодветна сметководствена исправа.

Приходите кои се пресметани во корист на тековниот период, а немаат елементи за да се искажат како побарување, се искажуваат како активни временски разграничувања.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ПОД 31.12 .2018 ГОДИНА

Кога ќе се стекнат услови за испоставување на документ врз основа на кој се стекнуваат побарувањата, временските разграничувања се пренесуваат на сметките на побарувањата. Основата за приходување и искажување на таквите износи на временските разграничувања мора да биде утврдена со соодветна сметководствена исправа.

3.14. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА ЗАПИШАНИОТ КАПИТАЛ (УДЕЛИ)

Капиталот ја претставува номиналната вредност на вложените средства.

Запишаниот (основен) капитал се искажува на посебна сметка во износ кој е запишан во трговскиот регистар при основањето, односно промената на уписот на вредноста на капиталот.

Основната главнина на Претпријатието изнесувала 8.688.409 илјади денари, но со константно прикажување на загуба оваа главнина е намалена и сегашната вредност на капиталот на ЈП Стрежево Битола изнесува 2.281.360 илјади денари (2.740.218 илјади денари во 2017 година). Сите досегашни констатирани загуби во изминатите години се покриени на терет на капиталот, а се одобрени со Одлука и согласност од страна на Владата на Република Македонија.

Во врска со капиталот на ЈП Стрежево Битола посебно се истакнуваат следниве констатации:

- Со Одлука бр.23-6635/2 од 13 Ноември 2001 година, донесена од Владата на Република Македонија е основано Јавното Претпријатие Стрежево Битола;
- Со Решение Трег.бр 1315/2001 во Основниот суд во Битола извршена е регистрација на ЈП Стрежево Битола со оснивачки влог од 8.688.409 илјади денари;
- Во сметководствената евиденција на 31 Декември 2001 година вредноста на средствата, односно капиталот изнесува 6.147.382 илјади денари, што упатува на нереално евидентирање на оснивачкиот влог. Имено, при регистрирањето на ЈП Стрежево Битола во 2001 година е направен превид од страна на Владата на Република Македонија и наместо да се впиши како оснивачки влог капиталот на ЈП Стрежево Битола во износ од 6.147.382 илјади денари, во Извештајот за финансиската состојба како оснивачки влог е впишана набавната вредност на основните средства во износ од 8.688.409 илјади денари. Овој износ како оснивачки влог регистриран е и во

тековната состојба од страна на Централниот регистар. Покрај оваа формална грешка во прикажување на оснивачкиот влог, треба да истакнеме дека почнувајќи од 2001 година па заклучно со 2018 година ЈП Стрежево Битола покажаната загуба ја покрива на терет на запишаниот капитал. Тоа најдобро може да се види од прегледот во БЕЛЕШКА 12.1.

Од оваа прикажана табела може да се заклучи дека постои почетна неусогласеност (при регистрирањето на ЈП Стрежево Битола во 2001 година) помеѓу основната главнина прикажана во Тековната состојба во износ од 8.688.409 илјади денари и почетната билансна основна главнина во износ од 6.147.382 илјади денари и потоа неусогласувањето продолжува со покривање на тековната загуба на терет на капиталот, така што основната билансна главнина на 31.12.2017 година, (од билансот предаден во ЦРРМ е 2.281.360 илјади денари е на ден 31.12.2018 година) , додека пак во Тековната состојба останува непроменета во износ од 8.688.409 илјади денари.

**3.15. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА РЕВАЛОРИЗАЦИОНА РЕЗЕРВА
(РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕН ВИШОК)**

Ревалоризациона резерва (ревалоризационен вишок) произлегува од објективното вреднување на нетековните средства по нивното почетно признавање според набавната вредност.

3.15.1. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА РЕЗЕРВИТЕ

Ревалоризациона резерва (ревалоризационен вишок) произлегува од објективното вреднување на нетековните средства по нивното почетно признавање според набавната вредност. (Ако не применува мерење на нетековните средства според објективната вредност нема да има ставка во Билансот на состојба насловена на ревалоризационен вишок). Ревалоризациониот вишок ги покрива загубите кои произлегуваат од нетековните средства. Остатокот по ова покривање ќе се пренесе во задржана добивка. Резервите се искажуваат по номинална вредност со издвојување од нето добивката и тоа посебно за законските резерви, посебно за статутарните резерви и за останатите резерви.

Законските резерви се формираат од остварената добивка врз основа на законските одредби, а можат да се употребат за покривање на загубата. Согласно законските одредби, Претпријатието е должно да издвои од добивката за тековната година минимум 5% за законски резерви, се додека резервите не достигнат 10% од основната главнина на Претпријатието. Доколку износот на оваа резерва не надминува 10% од вредноста на основната главнина, истата може да се употреби само за покривање на загубите.

3.16. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА ЗАДРЖАНАТА (АКУМУЛИРАНА) ДОБИВКА / ЗАГУБА

Акумулираните добивки / (загуби) ги вклучуваат тековните, како и оние од претходните периоди, задржани добивки и загуби. Во деловните книги посебно се искажува задржаната (нераспоредена) добивка, а посебно искажаната загуба од работењето. Искажаната загуба од работењето може да се покрие со задржаната добивка само по одлука на управата, а во согласност со Законот за трговските друштва. Доколку настане загуба, истата се покрива од сите позиции на капиталот.

3.17. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА ДОБИВКАТА ИЛИ ЗАГУБАТА ВО ТЕКОВНАТА ГОДИНА

Акумулираните добивки / (загуби) ги вклучуваат тековните, како и оние од претходните периоди, задржани добивки и загуби

Во деловните книги посебно се искажува задржаната (нераспоредена) добивка, а посебно искажаната загуба од работењето. Искажаната загуба од работењето може да се покрие со задржаната добивка само по одлука на управата, а во согласност со Законот за трговските друштва.

Доколку настане загуба, истата се покрива од сите позиции на капиталот.

Добивката или загубата во тековната година во билансот се искажува по оданочувањето како добивка (нето добивка) за распределба, односно загуба од работењето во тековната година.

Исплатата на дивиденда или добивка се спроведува врз основа на одлука на собранието / собирот на содружници и според одредбите на Законот за трговските друштва.

Авансот на добивка може да се исплатува ако меѓу пресметковниот период искажува добивка и ако не постои пренесена загуба.

3.18. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ

Обврските спрема поврзаните претпријатија, обврските по заеми, обврските спрема кредитните институции, обврските за аванси, обврските спрема добавувачите и останатите долгорочни обврски се искажуваат по номинална вредност, зголемена за достасаните камати според склучениот договор.

Овие обврски се класифицираат како долгорочни доколку на датумот на Билансот на состојба, рокот на доспевање им е над 12 месеци.

Обврските искажани во девизи се пресметуваат по среден курс на Народна банка на Република Македонија на денот на билансирањето, но и на крајот на секој месец во случај на отплата на долгови.

Долгорочните резервирања се искажуваат како долгорочни обврски за гаранции, оштети и отпремнини.

3.19. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА КРАТКОРОЧНИТЕ ОБВРСКИ

Обврските по заеми, обврските спрема кредитните институции, обврските за аванси, депозити и гаранции, обврските спрема добавувачите, обврските спрема вработените, обврските за даноци, придонеси и други давачки, обврските врз основа на удел во резултатот и останатите краткорочни обврски се искажуваат во вредност која е искажана во соодветна сметководствена исправа, зголемена за каматите според склучениот договор, пропис, односно одлука на надлежниот орган.

Овие обврски се класифицираат како краткорочни доколку на датумот на Билансот на состојба рокот на доспевање им е до 12 месеци.

3.20. ПОЛИТИКА ЗА ПАСИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА

На товар на пресметковниот период се пресметуваат и трошоците за кои не постојат соодветни сметководствени исправи за да можат да се признаат како обврска, а за кои

со сигурност може да се утврди дека се однесуваат на тековниот пресметковен период.

Приходите за кои нема услови за признавање во тековниот пресметковен период, според МСС 18, се одложуваат преку временски разграничувања за идни периоди.

Наплатените приходи кои се однесуваат за идните периоди се евидентираат во корист на временските разграничувања, а за кои не било искажано соодветно побарување.

Кога ќе се прибават документи за признавање на обврските, се врши укинување на временските разграничувања во корист на сметките на обврските.

3.21. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА ПРИХОДИТЕ

Приходите се мерат според објективната вредност на примениот надомест или побарувањето. Приходите се признаваат ако истовремено пораснат средствата или се намалат обврските.

Приходите од продажба се признаваат кога ризиците и користите се пренесени на купувачот или кога услугите се извршени. Приходите од продажба се евидентираат намалени за даноците и попустите при продажбата.

Приходите од продажба на производи (собирање, обработка и снабдување со вода) се признаваат кога ќе се исполнат во целост следните услови:

- на купувачот му се пренесени сите значајните ризици и користи од сопственоста на стоките. Претпријатието не задржува вистинска контрола врз продадените стоки (испорачана количина на вода);
- приходите може веродостојно да се измерат;
- веројатно е дека економските користи ќе дојдат како прилив во Претпријатието;
- трошоците во врска со трансакцијата може веродостојно да се измерат; и
- соодветен доказ за трансакцијата постои.

Приходите од услуги се признаваат кога ќе се исполнат во целост следните услови:

- приходот може веродостојно да се измери;
 - веројатно е дека Претпријатието ќе има прилив на економски користи;
 - степенот на довршеност може веродостојно да се измери;
 - трошоците на трансакцијата и за довршување на трансакцијата можат да се измерат;
- и
- соодветен доказ за трансакцијата постои.

Приходите кои произлегуваат од употреба на средства на Претпријатието од страна на други друштва со кои се заработуваат камати, тантиеми и дивиденди, треба да се признаат како приходи тогаш кога не постои значајна несигурност за нивното мерење и наплата.

Овие приходи се признаваат на следните основи:

- **Камати:** се признаваат сразмерно на времето за кое се однесуваат, имајќи го во предвид фактичкиот пренос на средствата.
- **Дивиденди:** за дивидендите кои не произлегуваат од вложувањата евидентирани според методот на главнина, се признаваат кога ќе се утврдат правата на акционерите за примање на истите.

Покрај наведените основи, Претпријатието остварува приходи и со државна поддршка кога истото под одредени услови добива материјални и монетарни ресурси. Државната поддршка поврзана со средствата што се деприцираат најпрво се признава во Билансот на сосотојба како средства и одложени приходи, а потоа во Билансот на

успехот sukcesивно со користењето на средствата и со пресметката на амортизација, одложените приходи се пренесуваат во пресметани приходи за тековната година.

Во врска со приходите треба да се истакне дека истите аналитички се разграничени и тоа како приходи од главна дејност, приходи од споредна дејност и останати приходи. Приходите од главна дејност се:

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ПОД 31.12 .2018 ГОДИНА

- Приходи од воден надомест од индивидуални земјоделци;
- Приходи од вода за земјоделци – правни лица;
- Приходи од вода за индустрија – правни лица;
- Приходи од водоснабдување;
- Приходи од производство на електрична енергија;
- Приходи од технолошка вода.

Во приходите од споредна дејност спаѓаат:

- Приходи од риба;
- Приходи од влезници од риболовство;
- Приходи од извршени услуги;

Во останати приходи спаѓаат:

- Приходи од камати;
- Приходи од отписи;
- Приходи од дивиденда;
- Наплатени трошоци при извршување;
- Приходи од капитална добивка
- Приходи од наплатени штети;

Во врска со приходите треба да се истакне дека цените за водениот надомест и испорачаната количина на вода се базираат на веќе усвоената методологија модифицирана во 2014 година) која претходно е цитирана. Исто така согласно законските прописи, ЈП Стрежево Битола има потпишано долгорочни договори со правни лица од електростопанството, индустријата и земјоделието за користење на водата, а исто така има потпишано договори со индивидуалните земјоделци.

Ако во моментот на настанувањето на настанот се процени дека наплатата не е извесна, приходите се одложуваат. За реализација од претходните пресметковни периоди и за онаа која во тековниот пресметковен период е пресметана во корист на приходите се врши исправка на побарувањата на товар на трошоците.

За приходите што не се дефинирани со овој акт, се применува Меѓународниот сметководствен стандард 18 и другите стандарди

3.21.1. Приходи од државни поддршки

Неусловените државни поддршки поврзани со биолошките средства се признаваат како приход во Извештајот за сеопфатна добивка кога помошта е примена или треба да се прими. Останатите државни поддршки се признаваат иницијално како разграничени приходи кога постои разумна сигурност дека истите ќе бидат примени и кога Друштвото ќе ги исполни условите поврзани со давањето на поддршката.

Поддршките кои ги надоместуваат настанатите трошоци се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка на систематска основа во истите периоди во кои се признати трошоците. Поддршките кои ја надоместуваат набавната вредност на средствата се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка на систематска основа во текот на употребниот период на средството.

3.22. ПОЛИТИКА ЗА ПРИЗНАВАЊЕ НА РАСХОДИТЕ

Расходите се признаваат согласно точка 78 до 80 и 94 до 98 од Рамката за составување и презентирање на финансиските извештаи (МСФИ).

Во политиката за признавање расходи, друштвото се придржува до следните критериуми:

- расходите имаат за последица намалување на средствата или зголемување на обврските, што е возможно да се измери со сигурност;
- расходите имаат директна поврзаност со настанатите трошоци и посебните позиции на приходите;
- кога се очекува остварување на приходите во повеќе идни пресметковни периоди, тогаш признавањето на расходите се извршува со постапката на разумна алокација на пресметковни периоди;
- расходот веднаш се признава во пресметковен период кога издатокот не остварува идни економски користи, а нема услови да се признае како позиција на активата во билансот;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период и тогаш кога настанала обврска, а нема услови да се признае како позиција на активата (точки 94-98 од Рамката).

Нето плати	2018 износ во 000 MKD	2017 износ во 000 MKD
Во месец Јануари	6.749	7.178
Во месец Јуни	6.859	7.376
Во месец Декември	6.725	6.590

Во врска со трошоците за ПТТ услугите треба да се истакне фактот дека начинот на користење на фиксните и мобилните телефони во поглед на ограничувањата е поткрепен со Одлуки за максимално дозволени износи на одговорните лица вклучувајќи го и генералниот директор. Овие одлуки се целосно усогласени со препораките дадени од страна на Владата на Република Македонија (под.бр.51- 17/166 од 11.06.2010 година).

За сите пречекорувања над дозволените трошоци направени од страна на вработените при користењето на мобилните телефони, вишокот на направениот износ им се задржува при исплатата на плата. Трошоците за репрезентација се во разумни граници и се јавуваат на различни организациони нивоа, а директорот на ЈП Стрежево Битола има дава претходна согласност на лицата кои можат да дадат и потпишат репрезентација.

3.23. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Поврзани субјекти се оние каде едниот субјект го контролира другиот субјект или има значајно влијание во донесувањето на финансиските и деловните одлуки на другиот субјект. Поврзани субјекти, со кои претпријатието има трансакции во нормалниот тек од деловното работење.

3.24. ИЗВЕСТУВАЊЕ ПО СЕГМЕНТИ

Деловен сегмент претставува група на средства и деловни активности за обезбедување на производи и услуги, кои се подложни на ризици различни од оние кај други деловни сегменти.

3.25. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ИЗВЕСТУВАЊЕ

Настаните по датумот на известување кои обезбедуваат дополнителни информации во врска со состојбата на претпријатието на денот на Извештајот за финансиска состојба (настани за кои може да се врши корегирање) се рефлектирани во финансиските извештаи. Настаните по завршетокот на годината за кои не може да се врши корегирање се прикажуваат во белешките во случај кога се материјално значајни.

3.26. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Средства, обврските, приходите и расходите за кои во овој акт не се утврдени сметководствени политики, ќе се применува основниот третман за нивно мерење утврдени во соодветните МСФИ и МСС.

Овој акт се применува на финансиските извештаи кои се составуваат за деловната 2014 година и за следните години.

4. КОРИСТЕНИ ПРОЦЕНКИ

Презентацијата на финансиските извештаи задолжително му наложува на раководството на претпријатието да користи најдобри можни проценки и разумни претпоставки, што имаат ефект на презентираниите вредности на средствата и обврските, обелоденувањето на потенцијалните побарувања и обврски на ден на датумот на финансиските извештаи, како и приходи и расходи настанати во тек на периодот на известување. Овие проценки и претпоставки се базираат на расположивите информации на денот на составување на финансиските извештаи, а идните стварни резултати можат да се разликуваат од проценетите износи.

4.1 - Користење на проценки и расудувања

Изготвувањето на финансиските извештаи изискува од менаџментот да прави расудувања, проценки и претпоставки кои влијаат на примената на политиките и прикажаните износи на средствата и обврските, приходите и расходите. Реалните состојби може да се разликуваат од овие проценки.

Проценките и претпоставките постојано се прегледуваат. Измените на сметководствените проценки се признаваат во периодот во кој е извршена измена на проценката и во идните периоди доколку измената влијае и на идниот период.

За нематеријалните и материјалните средства кои се евидентирани по набавна вредност, не се користени дополнителни методи за повторна проценка на датумот на известувачкиот период.

Побарувањата се проценети врз основа на објавената сметководствена политика на денот на известувачкиот период, според рочноста.

5. ПРОМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ И КОРЕКЦИИ НА ГРЕШКИ

Кои сметководствени политики се промениле во тековниот период во однос на претходниот пресметковен период и од што се состојат тие промени е следниот чекор во прилог на белешките. Разликите треба да се квантифицираат и треба да се искаже како тие влијаат на одделни позиции на Билансот на состојба и Билансот на успех, така што овие биланси да бидат споредливи во тековната со претходната известувачка година.

6. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИК**6.1.) Ризик од финансирање Показател на задолженост**

Структурата на капиталот на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмиците, пари и парични еквиваленти и капитал, кој се состои од акционерска главнина, резерви и акумулирана (загуба) / добивка.

Сопственикот врши редовно следење на кредитната задолженост:

6.2. Девизен ризик

Долгорочните обврски по кредити и обврските спрема странските добавувачи се деноминирани во странски валути. Од тие причини, претпријатието не користи соодветни финансиски инструменти за да го намали овој ризик.

6.3.) Каматен ризик – промени на девизен курс

Каматниот ризик претставува ризик од флукуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти поради движење на пазарните каматни стапки.

Претпријатието редовно ја следи изложеноста на каматен ризик.

Утврдување на објективна вредност

Претпријатието располага со финансиски средства и обврски кои ги вклучуваат побарувањата од купувачи, вложувањата расположливи за продажба, обврските кон добавувачи и обврските по кредити, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективната вредност на финансиските средства и обврски е приближна на нивната сметководствена вредност со оглед на фактот дека истите имаат релативно кратка доспеаност во рок од максимум до една година од датумот на билансот на состојба, со исклучок на вложувањата расположливи за продажба кои имаат карактер на долгорочни средства и за кои објективната вредност е утврдена врз основа на последната пазарна цена на истите на датумот на билансот на состојба.

**БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ПОД 31.12 .2018 ГОДИНА
ДАНОК ОД ДОБИВКА**

Се применуваат одредбите од Законот за данок на добивка со кој, се уредува начинот на оданочување на добивката, стапката по која се пресметува данокот на добивка, обврзниците за плаќање на данокот на добивка, даночната основа за пресметување на данокот на добивка, роковите за плаќање на данокот на добивка, како и други прашања кои се значајни за утврдување и плаќање на данокот на добивка. Стапката на данокот на добивка изнесува 10%.

Пресметувањето и плаќањето на данокот на добивка го врши обврзникот на данокот на добивка согласно Законот и Правилникот за данок на добивка.

Обврзник на данокот на добивка е правно лице резидент на Република Македонија кој остварува добивка од вршење на дејност во земјата и странство.

3.25. ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Средства, обврските, приходите и расходите за кои во овој акт не се утврдени сметководствени политики, ќе се применува основниот третман за нивно мерење утврдени во соодветните МСФИ и МСС.

Овој акт се применува на финансиските извештаи кои се составуваат за деловната 2015 година и за следните години.

4. КОРИСТЕНИ ПРОЦЕНКИ

За нематеријалните и материјалните средства кои се евидентирани по набавна вредност, не се користени дополнителни методи за повторна проценка на датумот на известувачкиот период.

Побарувањата се проценети врз основа на објавената сметководствена политика на денот на известувачкиот период, според рочноста.

5. ПРОМЕНА НА СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ И КОРЕКЦИИ НА ГРЕШКИ

Кои сметководствени политики се промениле во тековниот период во однос на претходниот пресметковен период и од што се состојат тие промени е следниот чекор во прилог на белешките. Разликите треба да се квантифицираат и треба да се искаже како тие влијаат на одделни позиции на Билансот на состојба и Билансот на успех, така што овие биланси да бидат споредливи во тековната со претходната известувачка година.

Најчести промени кои во сметководствените политики се јавуваат со усвојувањето на МСС се презентирани подолу.

6.) ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ УПРАВУВАЊЕ СО ФИНАНСИСКИ РИЗИК

6.1.) Пазарен ризик

Пазарниот ризик се дефинира како „ризик од флукуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти како резултат на промена на пазарните цени” и вклучува каматен ризик, валутен ризик и други ценовни ризици.

Поради тоа што најголемиот дел од приходите и трошоците на Друштвото се

остварени во македонски денари (МКД), функционална валута на Друштвото е МКД и како резултат на тоа, целта на Друштвото е да го минимизира нивото на финансискиот ризик во МКД услови.

Проширувањето на асортиманот и внимателно вклучување на новите производи во понудата на друштвото, како и промотивните активности за запознавањето на квалитетот и асортиманот на производите и други маркетиншки активности претставуваат одговор на друштвото за соочување со пазарниот ризик.

6.2.) Каматен ризик – промени на деизен курс

Каматниот ризик претставува ризик од флукуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти поради движење на пазарните каматни стапки. Промената на каматните стапки и каматните маржи може да влијае врз финансиските трошоци и финансиските инвестиции.

Друштвото нема значајни каматосни побарувања. Според тоа, промената на пазарните каматни стапки нема влијание врз приходот од камати и паричните текови од редовното работење.

Каматниот ризик на кој е изложено Друштвото, произлегува од обврските по основ на кредити. Кредитите одобрени со варијабилна каматна стапка, ја зголемуваат изложеноста на каматен ризик поврзан на паричните текови. Кредитите одобрени со фиксна каматна стапка, ја зголемуваат изложеноста на каматен ризик на објективна вредност.

Менаџментот на Друштвото редовно ја следи изложеноста на каматен ризик.

6.3.) Кредитен ризик

Кредитниот ризик се дефинира како ризик од неисполнување на обврската од едната страна предизвикувајќи загуба за другата страна.

Друштвото е изложено на кредитен ризик преку оперативните активности и одредени финансиски активности.

Процесот на управување на кредитниот ризик од оперативните активности вклучува превентивни мерки како проверка на кредибилитетот, корективни мерки при деловни трансакции, како на пример прекин на активности и наплата по завршување на правниот процес, судски спорови. Задоцнетите наплати се следат преку посебни процедури врз основа на типот на купувач, класата на кредитот и износот на долгот. Кредитниот ризик се контролира преку проверка на кредибилитетот, со што се утврдува задолженоста на купувачот, при што кредитниот лимит се утврдува врз основа на претходните трансакции

6.4) Ризик на ликвидност

Ризикот на ликвидност претставува ризикот од неспособност на Друштвото да ги исплати своите обврски навремено. Политиката на Друштвото е да одржува соодветен износ на пари и парични средства со цел да ги подмири обврските во иднина. Дополнителен износ на пари најчесто се депонира во комерцијалните банки

Процесот на управување со ликвидносниот ризик вклучува проекција на паричните текови според девизни валути и утврдување на потребниот износ на ликвидни средства, земајќи ги во предвид бизнис планот, наплатата на побарувањата и одливот на парични средства. Редовни проекции на паричните текови се подготвуваат и надополнуваат од страна на сметководствениот оддел.

БЕЛЕШКИ КОН ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ПОД 31.12 .2018 ГОДИНА

Крајната одговорност за управување со ризикот на ликвидност е на раководството на Друштвото кое се обидува да изгради соодветна рамка за управување со овој ризик, како и со барањата за управување со ликвидноста.

6.5) Даночен ризик

Македонската даночна легислатива е предмет на различни интерпретации и чести измени.

Интерпретирањето на даночната легислатива која даночните власти ја применуваат врз трансакциите и активностите на Друштвото, може да не коицидира со интерпретациите на менаџментот. Како резултат на тоа, одредени трансакции можат да бидат предмет на даночна контрола од која можат да произлезат дополнителни даноци, казни и камати кои можат да бидат материјални. Документацијата на Друштвото може да биде предмет на даночна контрола за период од најмногу десет години.

6.6) Управување со ризикот на капитал

Целта на Друштвото при управување на капиталот е да ја зачува способноста да продолжи со своите активности во континуитет и со тоа да овозможи добивка за акционерите и бенефиции за останатите содружници, како и да одржува оптимална структура на капиталот за да го намали трошокот на капитал.

Финансиски инструменти

Ризик на финансирање

Претпријатието својата деловна активност ја финансира со средства од тековното работење, па според тоа не е изложено на финансиска задолженост заради фактот што не користи долгорочни кредити и нема долгорочни обврски. Претпријатието континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа на финансискиот ризик која со состојба на 31 декември 2018 и 2017 година.

А) Вкупна задолженост

ОПИС	2018 година	2017 година
Вкупни обврски (краткорочни и долгорочни)	14.812	19.688
Вкупни средства	2.149.150	2.387.553
% на учество вкупни обврски/вкупни средства	(0,68)	(0,83)

6.6. УТВРДУВАЊЕ НА ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ

Друштвото располага со финансиски средства и обврски кои ги вклучуваат побарувањата од купувачи, вложувања расположиви за продажба, обврските кон добавувачи и обврските по кредити, како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност.

Објективна вредност на финансиски средства и обврски е приближна на нивната сметководствена вредност, со оглед на фактот дека истите имаат релативно кратка доспеаност во рок од максимум една година од датумот на билансот на состојба

6.7. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

6.7.1) Ризик од финансирање - Показател на задолженост

Структурата на капиталот на Друштвото се состои од обврски, кои ги вклучуваат позајмиците, пари и парични еквиваленти и капитал, кој се состои од акционерска главнина, резерви и акумулирана (загуба) / добивка.

Раководството ја анализира структурата на капиталот на годишна основа како однос на нето обврските по кредити во однос со вкупниот капитал. Нето обврските по кредити се пресметани како вкупни обврски по позајмици намалени за износот на паричните средства и паричните еквиваленти. Вкупниот капитал е пресметан како главнина зголемена за нето обврските по позајмици.

Друштвото врши финансирање на своето работење по пат на користење на краткорочни и долгорочни кредити со цел да обезбеди соодветен поврат на вложувањата. Овој показател се пресметува како однос меѓу обврските и вкупниот капитал. Нето обврските се пресметуваат како разлика помеѓу вкупните кредити (краткорочни и долгорочни) и паричните средства.

Друштвото континирано го следи ризикот од финансирање преку показателот на задолженост, преку соодветна анализа која со состојба на:

(во илјади денари)

Година	2018	2017
Опис на елементите		
Обврски по кредити	0	0
Пари и парични еквиваленти	95.965	6.202
Нето обврски	95.965	6.202
Вкупен капитал	2.045.681	2.281.360
Процент % на задолженост	46,91	27,18

6.7.3. Девизен ризик

Долгорочните обврски по кредити и обврските спрема странските добавувачи се деноминирани во странски валути. Од тие причини, Друштвото е изложено на ризик поврзан со можните флукуации на девизните курсеви. Друштвото не користи соодветни финансиски инструменти за да го намали овој ризик.

6.7.4.) Каматен ризик – промени на девизен курс

Каматниот ризик претставува ризик од флукуација на пазарната вредност или идните парични текови на финансиските инструменти поради движење на пазарните каматни стапки. Промената на каматните стапки и каматните маржи може да влијае врз финансиските трошоци и финансиските инвестиции.

Претпријатието нема значајни каматоносни побарувања. Според тоа, промената на пазарните каматни стапки нема влијание врз приходот од камати и паричните текови од редовното работење.

Каматниот ризик на кој е изложено, произлегува од обврските по основ на кредити. Кредитите одобрени со варијабилна каматна стапка, ја зголемуваат изложеноста на каматен ризик поврзан на паричните текови. Кредитите одобрени со фиксна каматна стапка, ја зголемуваат изложеноста на каматен ризик на објективна вредност.

Претпријатието редовно ја следи изложеноста на каматен ризик

Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот на годините е следното:

(во илјади денари)

Финансиски средства	2018	2017
Некаматоносни		
Пари и парични еквиваленти	75.742	6.202
Побарувања од купувачи	67.734	112.185
Останати побарувања и позајмици	214	50
Вложувања во придружни друштва	-	

(во илјади денари)

Финансиски обврски	2018	2017
Некаматоносни		
Обврски кон добавувачи	7.844	12.853
Останати тековни обврски	6.967	7.648
Кредити од банки	0	0
Каматоносни со фиксна камата		
Позајмици		

6.7.5. Ризик од ликвидност

Следната табела ја дава рочноста на финансиските средства и обврски на друштвото со состојба на 31 декември 2018 година според нивната доспеаност.

БЕЛЕШКА 7. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА 2018

(ВО ДЕНАРИ)

НАБАВНА ВРЕДНОСТ	Градежни објекти	Постројки и Опрема	Материјални сред.во подготовка	Вкупно
Салдо на 01.01.2018	8.728.027.542	211.472.216	11.062.012	8.950.561.770
Зголемување во годината	1.444.743	1.621.815	0	3.066.558
Оттѓување		-10.833.782	0	-10.833.782
Салдо на 31.12.2018	8.729.472.285	202.260.249	11.062.012	8.942.794.546
АКУМУЛИРАНА АМОРТИЗАЦИЈА				
На 01.01.2018	6.544.526.222	186.398.500	0	6.730.924.722
Амортизација за годината (нето)	260.982.140	7.924.964	0	268.907.104
Амортизација за оттѓување		-10.796.490	0	-10.796.490
На 31.12.2018	6.805.508.362	183.526.974	0	6.989.035.336
НЕТО ВРЕДНОСТ				
На 31.12.2018	1.923.963.923	18.733.275	11.062.012	1.953.759.210
На 01.01.2018	2.183.501.320	25.073.716	11.062.012	2.219.637.048
НАБАВНА ВРЕДНОСТ				
Салдо на 01.01.2017	8.701.796.622	208.049.876	18.440.508	8.928.287.006
Зголемување во годината	26.230.920	9.931.774	11.033.096	47.195.790
Оттѓување	0	-6.509.434	-18.411.592	-24.921.026
Салдо на 31.12.2017	8.728.027.542	211.472.216	11.062.012	8.950.561.770
АКУМУЛИРАНА АМОРТИЗАЦИЈА				
На 01.01.2017	6.285.062.397	184.384.377	0	6.469.446.774
Амортизација за годината (нето)	262.373.908	8.579.339	0	270.953.247
Амортизација за оттѓување	-2.910.083	-6.565.206	0	-9.475.289
На 31.12.2017	6.544.526.222	186.398.510	0	6.730.924.732
НЕТО ВРЕДНОСТ				
На 31.12.2017	2.183.501.320	25.073.706	11.062.012	2.219.637.038
На 01.01.2017	2.416.734.225	23.665.499	18.440.508	2.458.840.232

Сите средства со кои располага друштвото се користат за вршење на дејноста и за обавување на неговите активности.

БЕЛЕШКА 7.1. БИОЛОШКИ СРЕДСТВА 2018 (ВО ДЕНАРИ)

НАБАВНА ВРЕДНОСТ	<i>Повеќе годишни насади</i>	<i>Средства во подготовка</i>	Вкупно
Салдо на 01.01.2018	0	278.218	278.218
Зголемување во годината	0	0	0
Намалување како резултат на продажби	0	0	0
Трошоци за амортизација на биолошки средст	0	0	0
Состојба на 31.12.2018 (тековна година)	0	278.218	278.218
Нетековни средства	0	278.218	278.218
Тековни средства	0	278.218	278.218
Салдо на 01.01.2017	0	278.218	278.218
Зголемување како резултат на набавки	0	0	0
Намалување како резултат на продажби	0	0	0
Салдо на 31.12.2017	0	278.218	278.218
ВКУПНО БИОЛОШКИ СРЕДСТВА	0	278.218	278.218

Сите средства со кои располага друштвото се користат за вршење на дејноста и за обавување на неговите активности.

БЕЛЕШКА 8. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

(во илјади денари)

ОПИС/ЕЛЕМЕНТИ	2018	2017
Вложувања во конвертибилни обврзници	9	9
ВКУПНО	9	9

БЕЛЕШКА 9. ЗАЛИХИ

(во илјади денари)

ОПИС/ЕЛЕМЕНТИ	2018	2017
Залихи на сировини и материјали	5.907	4.064
Залиха на резервни делови и ситен инвентар	30.045	30.055
Недовршени производи и полупроизводи	5.825	5.097
Готови производи	0	-
Залиха на трговски стоки	215	206
	41.993	39.422

Од претходниот преглед може да се констатира дека залихите за резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми се најзначајана ставка во износ од 30.045 илјади денари или 71,54% од вкупната залиха.

Залихата на недовршено производи и полупроизводи е во износ од 5.825 илјади денари или 13,87% од вкупната залиха на Претпријатието.

Залихата на сировини и материјали е во износ од 5.907 илјади денари или 10,31% од вкупната залиха.

Ситниот инвентар се отпишува со калкулативен отпис, и тоа 100% при ставање на истиот во употреба. Залихите на готовите производи и трговските стоки се водат по набавни цени, а на крајот на пресметковниот период со пописот, се сведуваат на пониската набавна или нето реализациона вредност.

БЕЛЕШКА 10. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ И ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ

(во илјади денари)

ОПИС/ЕЛЕМЕНТИ	2018	2017
Побарувања од купувачи	140.545	182.711
Застарени, сомнителни и спорни побарувања	(72.811)	(70.526)
ВКУПНО	67.734	112.185

Побарувањата од купувачите во тековната 2018 година се однесуваат на купувачи во земјата во износ од 67.734 илјади денари или 95,73% од вкупните краткорочни побарувања и краткорочни вложувања. Сомнителните и спорните побарувања се во износ од (72.811) илјади денари, исправка на вредноста износ од (70.526) илјади денари во 2017 година, а за истите е спроведена и соодветна резервација (исправка на вредноста на побарувањата) во целокупниот износ.

Согласно својата деловна политика претпријатието кога ќе оцени дека постои големо сомневање на можноста за наплата на побарувањата од купувачи, односно ако не постои можност за наплата на тие побарувања, врши исправка на вредноста на тие побарувања или вредносно усогласување на вредноста на ненаплатените побарувања. Но продолжува да ги евидентира во своите извештаи како средство и исправка на средството, за да ја следи нивната евентуална наплата.

БЕЛЕШКА 11. ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА

(во илјади денари)

ОПИС/ЕЛЕМЕНТИ	2018	2017
Побарувања од државата по однос на даноци	6	9
Побарувања за повеќе платен данок од добивка	0	9
Побарувања од вработените	35	41
Останати побарувања – осигурителни друштва	172	44
	213	103

БЕЛЕШКА 12. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

(во илјади денари)

ОПИС/ЕЛЕМЕНТИ	2018	2017
Парични средства на Жиро сметка	75.644	5.925
Парични средства во благајна	98	276
ВКУПНО	75.742	6.202

БЕЛЕШКА 13. ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

(во илјади денари)

ОПИС/ЕЛЕМЕНТИ	2018	2017
Депозит во банка	10	0
Хартии од вредност	20.020	0
Вредносно усогласување	193	0
ВКУПНО	20.223	0

БЕЛЕШКА 14 АКТИВНИ ВРЕМЕНСКИ РАЗГРАНИЧУВАЊА (АВР)

(во илјади денари)

ОПИС/ЕЛЕМЕНТИ	2018	2017
АВР	2.807	2.813
ВКУПНО	2.807	2.813

Активните временски разграничувања во тековната 2018 година се во износ од 2.808 илјади денари, а во претходната 2017 година во вкупен износ од 2.813 илјади денари, и истите како претходната така и во тековната година се однесуваат на исплати по осигурителни полиси од осигурително друштво.

БЕЛЕШКА 15. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ

(во илјади денари)

	2018	2017
Основна главнина	2.281.361	2.740.218
Законски резерви	0	0
Акумулирана добивка	0	0
Останати резерви	0	0
Пренесена загуба	0	(228.967)
Загуба за деловната година	(235.680)	(229.891)
ВКУПНО	2.045.681	2.281.361

Од овој преглед јасно се гледа структурата на капиталот, резервите, акумулираната добивка и загубата за тековната во однос на предходната 2018 година.

Извештајот за промените во главнината и резервите е прикажан во финансиските извештаи на страна 7.

БЕЛЕШКА 15.1. ОСНОВНА ГЛАВНИНА

Р број	Датум	Опис	Вредност
1		Набавна вредност на основните средства	8.688.409.000
2	01.01.2000	Капитал	8.688.409.000
3	31.12.2000	Загуба	-2.199.986.819
4	31.12.2000	Капитал	6.488.422.181
5	31.12.2001	Загуба	-173.952.575
6	31.12.2001	Капитал	6.314.469.606
7	31.12.2002	Ревалоризација	-167.087.330
8	31.12.2002	Загуба	-167.087.330
9	31.12.2002	Капитал	6.147.382.276
10	31.12.2003	Загуба	-171.994.783
11	31.12.2003	Капитал	6.042.372.044
12	31.12.2004	Загуба	-248.101.084
13	31.12.2004	Капитал	5.794.270.960

-167.087.330